

Số: /BC-UBND

Nghệ An, ngày tháng 6 năm 2025

BÁO CÁO

Tổng kết Phong trào thi đua “Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới” giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Nghệ An

I. KHÁI QUÁT ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

1. Đặc điểm tình hình

Nghệ An là tỉnh có diện tích 16.489,97 km² lớn nhất cả nước, địa hình đa dạng, trải dài từ vùng núi cao đến đồng bằng và ven biển, gồm 20 huyện, thành phố, thị xã với 412 xã, phường, thị trấn. Dân số đông, chủ yếu sống ở khu vực nông thôn, hoạt động sản xuất nông nghiệp vẫn chiếm tỷ trọng lớn trong cơ cấu kinh tế của nhiều địa phương.

Phong trào thi đua “Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới” giai đoạn 2021 - 2025 được triển khai trong bối cảnh cả nước và tỉnh tiếp tục đối mặt với nhiều thách thức như biến đổi khí hậu, dịch bệnh COVID-19; quá trình sáp nhập các xã, đặc biệt là thực hiện chính quyền địa phương 02 cấp đã ảnh hưởng đến quá trình điều hành, quản lý và thực hiện Chương trình. Tuy nhiên, với sự quyết tâm của cả hệ thống chính trị, sự đồng thuận của nhân dân, phong trào đã nhận được sự hưởng ứng rộng rãi và đạt được nhiều kết quả tích cực.

2. Thuận lợi

Trong thời gian qua, tỉnh Nghệ An luôn nhận được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của các ban, bộ, ngành Trung ương; sự vào cuộc tích cực của các cấp, các ngành, đoàn thể trên địa bàn tỉnh. Hệ thống cơ chế, chính sách hỗ trợ xây dựng nông thôn mới ngày càng hoàn thiện, phù hợp với thực tiễn.

Nhận thức của cán bộ, đảng viên và nhân dân về mục tiêu, ý nghĩa của chương trình nông thôn mới ngày càng nâng cao. Truyền thống đoàn kết, cần cù, sáng tạo của người dân Nghệ An là nền tảng quan trọng thúc đẩy các phong trào thi đua yêu nước, trong đó có xây dựng nông thôn mới.

Phong trào thi đua được triển khai gắn với các chương trình phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống nhân dân, bảo vệ môi trường và giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

3. Khó khăn

Nguồn lực đầu tư, đặc biệt là nguồn vốn ngân sách nhà nước còn hạn chế, trong khi nhu cầu xây dựng cơ sở hạ tầng và nâng cao tiêu chí nông thôn mới rất lớn.

Một số địa phương còn lúng túng trong công tác tổ chức, chỉ đạo phong trào thi đua, việc lồng ghép với các chương trình khác chưa thực sự hiệu quả.

Với 11 đơn vị cấp huyện miền núi; 76 xã khu vực III và 55 xã khu vực I, việc xây dựng nông thôn mới của tỉnh gặp rất nhiều khó khăn; tình trạng di cư lao động, nhất là ở vùng sâu, vùng xa khiến lực lượng lao động tại chỗ thiếu ổn định, ảnh hưởng đến việc tổ chức các hoạt động tại địa phương.

II. KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THỰC HIỆN PHONG TRÀO THI ĐUA “CẢ NƯỚC CHUNG SỨC XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI” GIAI ĐOẠN 2021 - 2025

1. Đánh giá kết quả công tác lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp uỷ Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, các tổ chức chính trị - xã hội về việc tổ chức phát động, triển khai Phong trào thi đua, nhằm thực hiện hiệu quả chương trình mục tiêu quốc gia (gọi tắt là CTMTQG) xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025

Sau khi Quốc hội ban hành Nghị quyết số 25/2021/QH15 ngày 27/8/2021 về phê duyệt chủ trương đầu tư Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025; Tỉnh uỷ Nghệ An đã ban hành Chỉ thị số 13-CT/TU ngày 03/12/2022 về tiếp tục đẩy nhanh tiến độ, nâng cao chất lượng xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Nghệ An.

Hội đồng nhân dân tỉnh Nghệ An ban hành các Nghị quyết số 24/2020/NQ-HĐND ngày 13/12/2020 về một số chính sách trong xây dựng nông thôn mới trên địa bàn tỉnh Nghệ An, giai đoạn 2021 - 2025;

Thực hiện Quyết định số 587/QĐ-TTg ngày 18/5/2022 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện phong trào thi đua “*Cả nước chung sức xây dựng Nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025*”, UBND tỉnh Nghệ An đã ban hành Quyết định số 3319/QĐ-UBND ngày 26/10/2022 về kế hoạch tổ chức thực hiện Phong trào Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới giai đoạn 2021 - 2025. Phong trào thi đua “*Nghệ An chung sức xây dựng Nông thôn mới*” đã tiếp tục phát huy hiệu quả thiết thực. Toàn bộ hệ thống chính trị các cấp, các ngành, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và đặc biệt là cộng đồng người dân đã tích cực tham gia, thi đua lập thành tích trong thực hiện Chương trình. Mọi cơ quan, đơn vị, tổ chức đều xây dựng kế hoạch thực hiện phong trào và phổ biến đến cán bộ, đảng viên, hội viên. Các sở, ban, ngành cấp tỉnh tích cực trong chỉ đạo, hướng dẫn và lồng ghép các nội dung thực hiện đối với lĩnh vực ngành phụ trách trong Chương trình xây dựng nông thôn mới (NTM).

2. Đánh giá kết quả tổ chức triển khai Phong trào thi đua

2.1. Các Phong trào thi đua đã được các cơ quan, đơn vị trong tỉnh hưởng ứng tổ chức triển khai:

Trong giai đoạn 2021 - 2025, phong trào thi đua “Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới” đã được triển khai sâu rộng, đạt nhiều kết quả cao góp phần thực hiện tốt Phong trào “Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới”, với sự tham gia tích cực của các sở, ngành và toàn thể hệ thống chính trị với các phong trào thi đua nổi bật sau:

- Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh chủ trì phối hợp với các sở ngành liên quan để triển khai các chương trình hỗ trợ sản xuất, phát triển hạ tầng nông thôn và nâng cao chất lượng tiêu chí nông thôn mới; đặc biệt là xây dựng và hướng dẫn phòng trào xây dựng nông thôn mới cấp thôn, bản trên địa bàn các huyện miền núi, tạo tiền đề để đưa các xã miền núi khó khăn đạt chuẩn nông thôn mới; xây dựng vườn đạt chuẩn nông thôn mới trên địa bàn toàn tỉnh; Chương trình OCOP ngày càng phát triển mạnh mẽ...

- Sở Khoa học và Công nghệ: Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức của người dân về xây dựng nông thôn mới, đồng thời thúc đẩy chuyển đổi số trong quản lý và dịch vụ công tại các xã...

- Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh tiếp tục tổ chức triển khai Cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng NTM, đô thị văn minh”; nâng cao hiệu quả thực hiện công tác giám sát và phản biện xã hội trong xây dựng NTM; tăng cường vận động, phát huy vai trò làm chủ của người dân trong xây dựng NTM; nâng cao hiệu quả việc lấy ý kiến sự hài lòng của người dân về kết quả xây dựng NTM. Mặt trận Tổ quốc các cấp làm tốt công tác vận động, huy động các tổ chức, cá nhân, nhà hảo tâm... ủng hộ, đóng góp kinh phí hỗ trợ làm nhà “Đại đoàn kết” cho các hộ nghèo khó khăn.

- Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh tiếp tục đẩy mạnh Cuộc vận động “*Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch gắn với xây dựng nông thôn mới*”, “*Chi hội phụ nữ 5 có, 3 sạch*” và các hộ liên kết “*Nhà sạch, vườn đẹp*”; các cấp Hội từ tỉnh đến cơ sở thực hiện tốt việc giúp đỡ hộ gia đình đạt 8 tiêu chí của Cuộc vận động. Đầu năm rà soát các hộ gia đình chưa đạt 8 tiêu chí để xây dựng kế hoạch Hỗ trợ giúp đỡ. Phân công cho các Ủy viên Ban thường vụ, Ban chấp hành theo dõi sát và hỗ trợ các gia đình một cách phù hợp. Cuối năm, các cơ sở Hội đề xuất, phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc trong việc bình xét, đánh giá, công nhận các gia đình đạt “*Gia đình 5 không, 3 sạch*”, “*Gia đình 5 có, 3 sạch*” gắn với “*Gia đình văn hóa*” tại địa phương. Kết quả, toàn tỉnh đã giúp đỡ 2.516 hộ đạt 8 tiêu chí của Cuộc vận động/chỉ tiêu là 2.300 hộ (vượt chỉ tiêu 216 hộ). Các cấp Hội tập trung tổ chức được 950 lớp tập huấn, 11.020 buổi truyền thông lồng ghép, sinh hoạt CLB, nói chuyên đề, sinh hoạt tổ, chi hội phụ nữ... thu hút hơn 957.400 lượt hội viên, phụ nữ tham gia, với các nội dung tuyên truyền tập trung như: Tuyên truyền, tập huấn các kỹ năng Phòng chống bạo lực, xâm hại phụ nữ và trẻ em; giáo dục làm cha mẹ, giáo dục sức khỏe sinh sản, giáo dục tiền hôn nhân, xây dựng gia đình hạnh phúc... Bên cạnh công tác tuyên truyền, các cấp Hội đã xây dựng và nhân rộng nhiều mô hình hiệu quả. Nội dung hoạt động những mô hình trên đều góp phần to lớn trong việc hỗ trợ hội viên, phụ nữ xây dựng gia đình hạnh phúc bền vững; có 34/34 (100%) trường hợp phụ nữ bị bạo lực, mua bán trở về địa phương được Hội hỗ trợ, tư vấn kịp thời. Quan tâm tổ chức các hoạt động nhằm nâng cao năng lực cho đội ngũ quản lý của các Tổ hợp tác, Tổ liên kết, Hợp tác xã do Hội hỗ trợ thành lập về kiến thức, năng lực kinh doanh, quản lý và kết nối cơ hội hợp tác cùng phát triển, kiến thức về đổi mới, ứng dụng khoa học công nghệ và phát triển sản xuất kinh doanh... Các cấp Hội đã kết nối với các sở, ngành, phòng ban chuyên môn tổ chức 64 cuộc tập huấn, hội thảo, diễn đàn chia sẻ kinh nghiệm cho

6.389 chị chủ doanh nghiệp, quản lý HTX, chủ hộ kinh doanh. Các hoạt động hỗ trợ được triển khai đa dạng về hình thức, loại hình phù hợp với thực tế địa phương. Nhiều đơn vị làm tốt đã chủ động khai thác tối đa và lồng ghép các nguồn lực, gắn kết các hoạt động thành chuỗi đem lại hiệu quả cao. Nhằm nâng cao hiệu quả triển khai Đề án Hỗ trợ phụ nữ khởi nghiệp, Hội LHPN tỉnh tham mưu UBND tỉnh cấp kinh phí thực hiện đề án hơn 354 triệu để tổ chức các hoạt động. Đồng thời, chỉ đạo các cấp Hội chủ động tranh thủ các nguồn lực, phối hợp với các ngành liên quan để triển khai thực hiện Đề án, cụ thể: các cấp Hội đã tổ chức 325 cuộc tuyên truyền về đề án cho 97.295 hội viên, phụ nữ; vận động, hỗ trợ cho 798 ý tưởng tham gia các cuộc thi Phụ nữ khởi nghiệp do Hội phụ nữ huyện tổ chức được hiện thực hóa; hỗ trợ được cho 274 ý tưởng kết nối tiếp cận nguồn vốn với số vốn là 12.348 triệu đồng, trong đó có 88 HTX/DN do phụ nữ tham gia quản lý được hỗ trợ khởi nghiệp.

- Hội Nông dân tỉnh đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo các cấp Hội Nông dân tổ chức triển khai thực hiện có hiệu quả việc tuyên truyền, vận động, phát động hội viên nông dân tham gia xây dựng nông thôn mới bằng các hoạt động thiết thực như: Xây dựng “*Vườn chuẩn nông thôn mới*”; xây dựng “*Hàng cây nông dân ơn Bác*”, “*Vườn cây nông dân ơn Bác*”; các cơ sở hội đã xây dựng được 1.373 hàng cây với tổng số cây được trồng là 252.778 cây; đã chỉ đạo, hướng dẫn xây dựng được 1.008 “*Vườn chuẩn nông thôn mới*” và 1.617 “*Vườn mẫu nông dân*” theo hướng vườn chuẩn nông thôn mới; xây dựng, phát triển mô hình “*Ngân hàng bò*” với 388 con; tuyên truyền vận động được 448.365 người tham gia bảo hiểm y tế và 12.892 người tham gia BHXH tự nguyện. Các cấp hội trong tỉnh đã xây dựng được 555 mô hình bảo vệ môi trường nông thôn; vận động nông dân đóng góp bằng tiền xây dựng công trình phục vụ dân sinh như nhà văn hóa, trường học, sân vận động, đường giao thông... trị giá thành tiền gần 100 tỷ đồng; hiến 288.636 m² đất, 181.690 ngày công lao động; nạo vét hàng trăm km kênh mương nội đồng, tu sửa hàng trăm km đường giao thông thôn, xóm. Hội Nông dân các cơ sở tổ chức được gần 6.000 buổi ra quân làm sạch môi trường với 518.041 hội viên nông dân tham gia.

- Tỉnh Đoàn với phong trào “*Tuổi trẻ Nghệ An chung tay xây dựng nông thôn mới*” và các hoạt động như “*Thắp sáng đường quê*”, “*Ngày chủ nhật xanh*”; “*Tham gia phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho thanh niên*”; “*Xây dựng đời sống văn hóa ở nông thôn*”; “*Xung kích giữ gìn an ninh trật tự địa bàn nông thôn*” “*Tổ chức các đội tri thức trẻ tình nguyện xây dựng nông thôn mới*”; “*Xóa nhà dột nát, hỗ trợ hộ nghèo*” đã phát huy vai trò nòng cốt của thanh niên trong việc đảm nhận xây dựng các cơ sở hạ tầng, thiết chế văn hóa tại cơ sở. Thanh niên là lực lượng đông đảo, có sức khỏe, nhiệt tình, hăng hái tham gia thực hiện công việc, chính vì vậy cấp ủy, chính quyền các cấp rất tin tưởng và giao cho thanh niên đảm nhận thi công các công trình hạ tầng có quy mô nhỏ, thiết thực như: làm đường giao thông nông thôn, kênh mương nội đồng, xây dựng các sân bóng chuyên, cải tạo, nâng cấp sân bóng đá, sân chơi cho thiếu nhi; đường hoa thanh niên (20/20 huyện, thành phố, thị xã triển khai thực hiện), đường cờ Tổ quốc trong trái tim tuổi trẻ; mở đường lên bản. Các hoạt động bảo vệ môi trường ở nông thôn luôn thu hút đông đảo đoàn viên thanh thiếu niên tham gia, góp phần

thay đổi lớn về vệ sinh môi trường nông thôn, nâng cao ý thức của người dân về bảo vệ môi trường thông qua các hoạt động: Ngày thứ Bảy tình nguyện, Chủ nhật xanh định kỳ được tổ chức hàng tháng, hàng quý; hỗ trợ người dân xây dựng nhà tiêu hợp vệ sinh, đặc biệt tại các địa bàn có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống. Tổ chức các đội thanh niên tình nguyện tổ chức hướng dẫn cho người dân phân loại rác, phát túi sinh thái bảo vệ môi trường, bóc dỡ tờ rơi quảng cáo, đảm nhận xây dựng tuyến đường thanh niên Xanh - Sạch - Đẹp... Góp phần tích cực trong việc thực hiện tiêu chí môi trường trong xây dựng NTM. Tổ chức các hoạt động “Đổi rác thải lấy cây xanh” “vườn ươm thanh niên” “Biển điểm đen rác thải thành sân chơi cho thanh thiếu nhi” là những mô hình tiêu biểu trong hoạt động bảo vệ môi trường...

- Hội Cựu chiến binh (CCB) tỉnh phát động phong trào thi đua “*CCB gương mẫu*”, gắn với thực hiện phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, tích cực thực hiện Chương trình mỗi cơ sở Hội ít nhất tham gia một công trình, phần việc CCB đảm nhận, mỗi hội viên CCB có việc làm thiết thực thực hiện các tiêu chí xây dựng NTM, với phương châm “*CCB gương mẫu, hiến kế, hiến công, hiến đất làm đường xây dựng nông thôn mới*”... Trong phong trào thi đua “*Nghệ An chung sức xây dựng Nông thôn mới*” đã xuất hiện nhiều đơn vị hoàn thành xuất sắc toàn diện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội theo Nghị quyết Đại hội Đảng bộ, Nghị quyết Hội đồng nhân dân cùng cấp đã đề ra; có nhân tố mới, mô hình mới tiêu biểu giới thiệu cho các cấp, các ngành tham quan học tập; tiêu biểu trong nỗ lực xây dựng NTM.

Có thể thấy, Phong trào “*Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới*” giai đoạn 2021 - 2025 đã phát huy có hiệu quả thiết thực, đóng góp tích cực trong huy động sự tham gia và đặc biệt là huy động nguồn lực xã hội hóa trong thực hiện chương trình xây dựng NTM trên địa bàn tỉnh. Ghi nhận những thành tích và kết quả đã đạt được, Chủ tịch UBND tỉnh đã tặng bằng khen cho 419 tập thể, 441 cá nhân và 02 hộ gia đình đã có thành tích xuất sắc trong Phong trào thi đua “*Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới*” giai đoạn 2021 - 2025.

2.2. Đánh giá tác động cụ thể của Phong trào thi đua góp phần thực hiện thắng lợi CTMTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021 - 2025.

Kết quả thực hiện đến ngày 31/5/2025, toàn tỉnh có (theo Nghị quyết số 1243/NQ-UBTVQH15 của UBTV Quốc hội):

Có 275 xã/362 xã đạt chuẩn NTM (chiếm 75,96%); 102/275 xã đạt chuẩn NTM nâng cao (chiếm 37,09% xã NTM); 16/275 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu (chiếm 5,82% xã NTM).

Có 10 đơn vị cấp huyện hoàn thành nhiệm vụ/đạt chuẩn NTM; 01 huyện đạt chuẩn NTM nâng cao;

Bình quân tiêu chí cả tỉnh là 17,11 tiêu chí/xã.

Kết quả thực hiện một số chỉ tiêu cơ bản: Theo số liệu báo cáo của Cục Thống kê, thu nhập bình quân đầu người khu vực nông thôn dự kiến đến hết năm

2024 là 47,073 triệu đồng/người/năm; mức giảm tỷ lệ hộ nghèo từ 1 - 1,5%; tỷ lệ người dân tham gia BHYT đạt 93%; tỷ lệ nước sạch theo QCVN 02/2009/BYT đạt 53%; tỷ lệ người dân nông thôn được sử dụng nước hợp vệ sinh theo tiêu chuẩn đạt 89,5%;

Có 223 thôn/bản đạt chuẩn NTM; 728 sản phẩm được công nhận OCOP.

3. Công tác phát hiện, bồi dưỡng, tuyên truyền, nhân rộng điển hình tiên tiến, mô hình, cách làm sáng tạo, hiệu quả

Công tác đào tạo tập huấn nâng cao trình độ chuyên môn, kiến thức cho cán bộ xây dựng NTM các cấp ngày càng được quan tâm triển khai kịp thời. Công tác truyền thông tuyên truyền được đẩy mạnh, nâng cao chất lượng, các phong trào thi đua xây dựng NTM từ tỉnh đến cơ sở được phát động nhằm nâng cao nhận thức cho mọi tầng lớp nhân dân; thường xuyên cập nhật, đưa tin về các mô hình, các điển hình tiên tiến, sáng kiến và kinh nghiệm hay về xây dựng NTM trên các phương tiện thông tin đại chúng. Cuộc vận động xã hội sâu rộng về xây dựng NTM và xây dựng NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu, thôn/bản NTM tiếp tục thực hiện tốt, phong trào thi đua “Nghệ An chung sức xây dựng nông thôn mới” được phát động rộng rãi và nhận được sự hưởng ứng tích cực của các cấp, các ngành và các tầng lớp nhân dân.

3.1. Mô hình “Dân vận khéo” tại huyện Nam Đàn

Giải pháp, cách làm: Ủy ban MTTQ huyện Nam Đàn triển khai mô hình “Dân vận khéo” nhằm vận động, tập hợp sức mạnh đại đoàn kết các tầng lớp nhân dân tham gia xây dựng NTM. Mô hình tập trung vào việc tham mưu cho cấp ủy, tranh thủ sự đồng hành của chính quyền, phối hợp với các tổ chức thành viên và khéo léo trong công tác tuyên truyền, vận động nhân dân.

Hiệu quả: Đến nay, toàn huyện Nam Đàn có 15/18 xã đạt chuẩn NTM nâng cao, trong đó 07 xã đạt chuẩn NTM kiểu mẫu. Huyện cũng dẫn đầu tỉnh về số lượng sản phẩm OCOP với tổng số 69 sản phẩm đạt 3 sao và 4 sao.

3.2. Mô hình “Tổ tự quản bảo vệ môi trường” tại huyện Thanh Chương

Giải pháp, cách làm: MTTQ huyện Thanh Chương định hướng, chỉ đạo Mặt trận cơ sở và ban công tác Mặt trận ở các khối, xóm, thôn, bản tuyên truyền, vận động nhân dân thực hiện các hoạt động bảo vệ môi trường, lấy tổ tự quản làm địa bàn triển khai.

Hiệu quả: Huy động sức dân làm đường giao thông nông thôn, cải thiện môi trường sống, góp phần thay đổi diện mạo nông thôn.

3.3. Mô hình “Xóm sáng - xanh - sạch - đẹp” tại xã Kim Liên, huyện Nam Đàn

Giải pháp, cách làm: Xã Kim Liên tập trung xây dựng xóm đạt tiêu chí “Sáng - Xanh - Sạch - Đẹp”, đầu tư hoàn thiện kết cấu hạ tầng nông thôn, giữ vững danh hiệu NTM kiểu mẫu đầu tiên của tỉnh Nghệ An.

Hiệu quả: Góp phần nâng cao chất lượng sống của người dân, tạo môi trường sống trong lành, văn minh.

3.4. Mô hình chuyển đổi số trong xây dựng NTM tại Nghệ An

Giải pháp, cách làm: Tỉnh Nghệ An tập trung tuyên truyền, nâng cao nhận thức về chuyển đổi số và phát triển chính quyền số trong xây dựng NTM; đẩy mạnh kinh tế số trong phát triển kinh tế nông thôn; phát triển xã hội số trong xây dựng NTM.

Hiệu quả: Góp phần hiện đại hóa nông thôn, nâng cao hiệu quả quản lý và phát triển kinh tế - xã hội.

3.5. Tại Hội nghị tổng kết Cúp thi đua Bắc Trung Bộ năm 2022 do tỉnh Nghệ An làm Cúp trưởng, Cúp giới thiệu tham luận về lĩnh vực NTM, tỉnh Nghệ An chọn 01 điển hình tiên tiến là xã Quỳnh Đôi, huyện Quỳnh Lưu báo cáo chủ thể là đơn vị đạt NTM kiểu mẫu đầu tiên của tỉnh năm 2021. Cũng tại Hội nghị tổng kết Cúp thi đua Bắc Trung Bộ năm 2024 do thành phố Huế làm Cúp trưởng, tỉnh Nghệ An tiếp tục được Cúp giới thiệu tham luận về lĩnh vực NTM, tỉnh Nghệ An chọn 01 điển hình tiên tiến là xã Nghi Văn, huyện Nghi Lộc báo cáo tham luận với chủ thể là đơn vị đạt NTM kiểu mẫu năm 2023. Năm 2023, Ban Thi đua - Khen thưởng Trung ương tổ chức Hội nghị đẩy mạnh thực hiện Phong trào thi đua “Cả nước chung sức xây dựng nông thôn mới” khu vực Bắc Trung Bộ và một số tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Tỉnh Nghệ An giới thiệu xã Nam Giang, huyện Nam Đàn tham dự Hội nghị và báo cáo tham luận với chủ thể là đơn vị đạt NTM kiểu mẫu về du lịch.

4. Công tác khen thưởng tập thể, cá nhân, hộ gia đình có thành tích trong Phong trào thi đua giai đoạn 2021 - 2025; Các hình thức biểu dương, tôn vinh điển hình tiên tiến:

TT	Hình thức khen thưởng	Số lượng			
		Tổng số	Tập thể	Cá nhân	Hộ gia đình
1	Huân Chương Lao động hạng III				
2	Cờ thi đua của Chính phủ				
3	Bằng khen của Thủ tướng Chính phủ				
4	Bằng khen cấp bộ, ban, ngành, Ủy ban Trung ương MTTQVN, tổ chức chính trị - xã hội, tỉnh	866	422	442	02
	Tổng cộng	866	422	442	02

5. Công tác kiểm tra, giám sát thực hiện Phong trào thi đua

Công tác kiểm tra, giám sát thực hiện chương trình được triển khai thường xuyên, liên tục. Hội đồng nhân dân tỉnh đã tổ chức Đoàn Giám sát chuyên đề về Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2021 - 2025 trên địa bàn tỉnh Nghệ An. Ngoài ra, Hội đồng nhân dân các cấp đã tiếp tục thực hiện chức năng giám sát việc thực hiện chương trình đối với các cấp, các ngành. Ban chỉ đạo các cấp đã xây dựng kế hoạch và tổ chức kiểm tra, giám sát định kỳ, đột xuất về kết quả, tiến độ triển khai thực hiện chương trình; đồng thời định kỳ 6 tháng, cuối năm đều tổ chức các Hội nghị sơ kết, tổng kết chương trình. Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành, phân công nhiệm vụ thành viên Ban Chỉ đạo tỉnh sâu sát cơ sở kiểm tra, đánh giá tình hình thực hiện xây dựng Nông thôn mới; đồng thời nâng cao vai trò kiểm tra, giám sát của Ban thanh tra nhân dân, Ban giám sát cộng đồng (do cộng đồng dân cư bầu) để theo dõi, kiểm tra việc triển khai thực hiện các dự án đầu tư, góp phần quan trọng trong việc thực thi dân chủ của người dân tham gia xây dựng NTM và đảm bảo thực hiện nghiêm chỉnh các quy định về quản lý đầu tư thực hiện Chương trình.

II. ĐÁNH GIÁ CHUNG

1. Đánh giá mặt được, tồn tại, hạn chế, nguyên nhân (chủ quan, khách quan) và bài học kinh nghiệm trong triển khai thực hiện Phong trào thi đua của tỉnh Nghệ An

Mặt được: Phong trào thi đua được triển khai sâu rộng, có sức lan tỏa trên nhiều lĩnh vực: Kinh tế, văn hóa - xã hội, quốc phòng - an ninh, cải cách hành chính... Nhiều mô hình hay, cách làm sáng tạo được nhân rộng (ví dụ: mô hình “Dân vận khéo”, “Cải cách hành chính gắn với chuyển đổi số”, “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”...). Vai trò nòng cốt của MTTQ, các tổ chức chính trị - xã hội, cơ quan báo chí được phát huy trong công tác tuyên truyền, vận động phong trào thi đua. Công tác khen thưởng ngày càng công khai, minh bạch, chú trọng đến người lao động trực tiếp, tạo động lực thi đua.

Tồn tại, hạn chế: Một số phong trào còn hình thức, chưa có chiều sâu, thiếu tính bền vững. Việc xây dựng tiêu chí đánh giá thi đua ở một số địa phương chưa thống nhất, còn thiếu đồng bộ và định lượng rõ ràng. Chưa phát huy hết vai trò giám sát của nhân dân và các đoàn thể trong công tác thi đua, khen thưởng.

Nguyên nhân:

Chủ quan: Một số cấp ủy, chính quyền chưa quan tâm đúng mức đến công tác thi đua, còn xem nhẹ vai trò thi đua - khen thưởng trong phát triển kinh tế - xã hội. Thiếu sự đầu tư nghiên cứu, đổi mới phương thức tổ chức phong trào phù hợp thực tiễn địa phương.

Khách quan: Địa bàn rộng, dân cư phân tán, nhiều huyện miền núi còn khó khăn. Tác động tiêu cực của thiên tai, dịch bệnh (đặc biệt là COVID-19) làm ảnh hưởng đến việc tổ chức phong trào.

Bài học kinh nghiệm: Thi đua phải bám sát nhiệm vụ chính trị và yêu cầu thực tiễn của từng địa phương, cơ quan, đơn vị. Phát huy vai trò lãnh đạo của cấp ủy, chỉ đạo của chính quyền và sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị. Tăng cường kiểm tra, giám sát và sơ kết, tổng kết kịp thời, rút ra kinh nghiệm, biểu dương nhân rộng điển hình.

Kết hợp hiệu quả thi đua yêu nước với cải cách hành chính, chuyển đổi số, và xây dựng NTM.

2. Những khó khăn, vướng mắc trong thực hiện Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới và Phong trào thi đua giai đoạn 2021 - 2025 của tỉnh Nghệ An

2.1. Trong Chương trình xây dựng nông thôn mới:

Nguồn lực đầu tư còn hạn chế: Nhu cầu vốn rất lớn trong khi nguồn ngân sách nhà nước trung ương phân bổ chưa đáp ứng đủ, nhất là với các huyện miền núi.

Chênh lệch giữa các vùng miền: Kết quả xây dựng NTM giữa đồng bằng và miền núi không đồng đều, nhiều xã miền núi chưa đạt chuẩn NTM.

Tiêu chí nâng cao, kiểu mẫu ngày càng khó đạt, trong khi sự chủ động và năng lực triển khai ở cấp xã còn hạn chế.

Thiếu nguồn nhân lực chất lượng, đặc biệt là cán bộ chuyên trách nông thôn mới ở cơ sở.

Tình trạng nợ đọng xây dựng cơ bản ở một số địa phương chưa được giải quyết triệt để.

2.2. Trong Phong trào thi đua giai đoạn 2021 - 2025: Nhiều nơi chưa gắn kết phong trào thi đua với nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, còn mang tính phong trào. Một số cơ sở chưa chú trọng đổi mới nội dung, hình thức thi đua, dẫn đến phong trào thiếu hấp dẫn. Việc đánh giá thi đua còn nặng về hình thức, chủ yếu dựa trên báo cáo, thiếu kiểm tra thực tế.

Nguyên nhân chính: Hạn chế về nguồn lực, đặc biệt là vốn đầu tư công. Công tác chỉ đạo, điều hành còn chưa thực sự linh hoạt, sát sao, thiếu sự phối hợp giữa các cấp, ngành.

Nhận thức chưa đồng đều giữa các địa phương, đơn vị về vai trò, ý nghĩa của phong trào thi đua và chương trình xây dựng NTM.

Ảnh hưởng của thiên tai, dịch bệnh, giá cả vật tư nông nghiệp tăng cao, ảnh hưởng tiến độ và hiệu quả chương trình.

* Kết quả đạt được:

Chương trình Mục tiêu quốc gia xây dựng NTM tỉnh Nghệ An từ năm 2021 đến nay tiếp tục tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, thay đổi diện mạo khu vực nông thôn và được xác định là chương trình trọng tâm giai đoạn 2021 - 2025. Ủy ban nhân dân tỉnh đã tiếp tục chỉ đạo Ban Chỉ đạo các cấp thực hiện một cách quyết liệt, mạnh mẽ từ cấp tỉnh đến cơ sở, thường xuyên bám sát để kiểm tra, đôn đốc, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc.

Tính chủ động, sáng tạo trong phát triển kinh tế, vươn lên thoát nghèo và làm giàu ở một số địa phương tiếp tục được nâng lên; trong sản xuất nông, lâm nghiệp và thủy sản đã có nhiều bước tiến mới về chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng hàng hóa và áp dụng tiến bộ khoa học, kỹ thuật vào sản xuất, nhiều mô hình mới, đã và đang được nhân rộng phát huy hiệu quả, giá trị thu nhập trên đơn vị diện tích không ngừng tăng lên. Kinh tế nông thôn dần chuyển dịch theo hướng nâng cao giá trị gia tăng và phát triển bền vững. Các làng nghề chế biến nông sản được hình thành và mở rộng, tạo thêm việc làm tại chỗ cho người dân, góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế, đẩy mạnh giảm nghèo bền vững ở nông thôn nhất là các xã thuộc vùng dân tộc thiểu số và miền núi.

Nhiều địa phương đã quyết tâm, nỗ lực cao trong việc phấn đấu đạt chuẩn thôn/bản NTM, xã NTM, NTM nâng cao, NTM kiểu mẫu và huyện NTM, từ đó tạo động lực rất lớn để triển khai Chương trình. Vai trò của các cấp ủy Đảng, chính quyền luôn được phát huy, dân chủ ở nông thôn tiếp tục được nâng lên về chất. Ở những nơi xây dựng NTM thành công, niềm tin của người dân vào các chủ trương, chính sách, sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng, sự điều hành của chính quyền được nâng cao.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT TRONG TỔ CHỨC PHONG TRÀO THI ĐUA GIAI ĐOẠN 2026 - 2030

1. Về định hướng chung:

Đổi mới mạnh mẽ nội dung và hình thức tổ chức phong trào thi đua, bám sát mục tiêu phát triển Kinh tế - xã hội của tỉnh giai đoạn 2026 - 2030. Xác định thi đua là động lực then chốt để thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XX và các chương trình đột phá, trọng điểm của nhiệm kỳ.

2. Kiến nghị với Trung ương:

- Về khung pháp lý thực hiện Chương trình MTQG xây dựng NTM giai đoạn 2026 - 2030: Đề xuất Thủ tướng Chính phủ sớm triển khai các văn bản chỉ đạo thực hiện và ban hành Bộ tiêu chí xã nông thôn mới/nâng cao/kiểu mẫu theo

hướng kế thừa và có bổ sung phù hợp với sự phát triển kinh tế - xã hội của các khu vực để các địa phương có cơ sở chỉ đạo các địa phương rà soát, đăng ký vào mục tiêu đại hội đảng bộ các cấp.

- Đề nghị Ban chỉ đạo Trung ương đề xuất với Chính phủ, Quốc hội cho người dân ở các xã thuộc huyện nghèo khi đạt chuẩn trong giai đoạn 2021 - 2025 được hưởng các chính sách thuộc huyện nghèo đến hết năm 2025 và có chính sách hỗ trợ cụ thể trong giai đoạn 2026 - 2030.

- Tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật về thi đua - khen thưởng, đặc biệt là tiêu chí đánh giá, phân loại và cơ chế xét khen thưởng theo hướng linh hoạt, thiết thực. Ưu tiên nguồn lực hỗ trợ thi đua vùng khó khăn, miền núi, tạo điều kiện phát triển đồng đều giữa các vùng.

- Đề nghị Trung ương có quy định rõ ràng về vị trí pháp lý của Bộ máy giúp việc Ban Chỉ đạo các cấp để có thể triển khai thực hiện hiệu quả Chương trình.

Trên đây là Báo cáo tổng kết Phong trào thi đua Nghề An chung sức xây dựng nông thôn mới” giai đoạn 2021 - 2025 và đề xuất thực hiện giai đoạn 2026 - 2030 trên địa bàn tỉnh Nghệ An./.

Nơi nhận:

- Bộ Nội vụ (để b/c);
- Chủ tịch UBND tỉnh;
- PCT UBND tỉnh Bùi Đình Long;
- Chánh VP, PVP (NC) UBND tỉnh;
- Sở Nội vụ;
- Lưu: VT, NC (TP, Loan).

TM ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Bùi Đình Long